

Tusen hjertelig takk!

Jeg har mange å takke og mange å dele med. Først og fremst deler jeg fortjenestemedaljen med flokken min i Villvin. Kjære Bich, Marita, Arnfinn, Jorunn, Ketil, Eva, Arnfinn, Tone, Camilla og dere i styret. Hver og en av dere har en del av denne medaljen. Det samme har Jorunn fra tiden som kultursjef. Wenche Fresvik er her fra fylket og Hanne Cecilie Gulstad fra Kunstsilo. Takk til dere begge. Takk til Dan, Katinka og familien i Oslo,. Takk til Risør - til menneskene som bor her og den vakre byen ved havet.

Takk til alle dere som er her i dag.

Kunstnerskap utvikles ikke i et vakuum - og på 70-tallet, mens alle Villvinnerne er under kunstutdanning, skjer det et paradigmeskifte på kunstfeltet i Norge. Kunst-politisk bevisstgjøring fører til etablering av Kunstneraksjonen – som så fører til en blomstringstid for norsk kunstliv med økt bruk av kunstnerne arbeider på mange plan. Organisasjonen vår, Norske Kunsthåndverkere, blir etablert i kjølevannet av kunstneraksjonen. Med denne optimismen og fellesskapsånden som ballast slår de første Villvinnerne rot i Risør, med Bibiche Mourier og Arnfinn Haugen i spissen. Den samme kulturen preger oss som kommer senere.

Mitt første møte med Villvin er på vinteren 1980. Jeg er diplomstudent i Oslo og tar en tur til Risør for å besøke en medstudent som har et år fri fra studiene for å jobbe i Villvin sammen med kjærsten sin. Sidsel Hanum er her nå.

Den sommeren er det innslag på reiseradioen fra Risør hvor Villvinmarkedet er i gang, og vi er flere diplomstudenter som hører det samtidig. Jeg er stolt - for dit skal jeg! Beslutningen er nemlig tatt - familien skal flytte sørover - for et år.

Villvins fem-årsjubileum i feires med stor utstilling i Rådhuset. Alle de 18 kunstnere som har vært tilknyttet Villvin frem til da deltar på utstillingen. At køen av publikum rekker ned til hjørnet ved Tollboden sier sitt om populariteten i befolkningen. Villvin er et blinkende lys også i de nasjonale kunstmiljøene på den tiden. Etter utdanning er mange kunstnere i bevegelse i flere år, men etter etableringsfasen har de mindre behov for sirkulasjon. Begge deler kan vi se på som inspirasjon til arbeidet med kunstnerrekruttering som vi er inne i her i Risør nå.

Det ligger en kraft i det å være flere som løfter skriver Villvindatter Sunniva Haugen Breidvik i jubileumsboka som kun laget til markedets 40-årsjubileum. Jeg siterer: *Kunsthåndverkerne støttet hverandre sosialt og profesjonelt, og sammen dannet de en merkevare som flere kunne bygge opp under og få utbytte av. Det utadvendte arbeidet ble gjort i fellesskap, og gruppen utvidet virksomheten til seminarer og undervisning. Ved å hjelpe hverandre med individuelle prosjekter og gjennomføre dem i fellesskap, løftet Villvinnerne hverandre opp og frem. Dette gav merkevaren Villvin stor gjennomslagskraft som kom individet til gode.*

«Å løfte i flokk» er også tittelen på et TV-program som ble sendt i beste sendetid på statskanalen våren -86. I en uke portretterer NRK oss. De filmer fra verkstedene og omgivelsene

i byen. Dagen etter kommer en vennlig mann opp på verkstedet med blomster. Det viste seg å være ordføreren.

På slutten av 80-tallet stiftes Galleri Villvin som landets første profesjonelle kunstnerdrevne galleri for kunsthåndverk med støtte fra DU, nå IN og Aust-Agder fylke.

Ideen er at andre skal ta seg av salg og formidling slik at vi får mer tid på verkstedet. Det krever nye sider av oss og er ikke enkelt i praksis, men vi får det til. Galleriet blir en suksess og modell for det første nasjonale visningsstedet for kunsthåndverk, Galleri Format i Oslo.

Etter noen år ekspanderer galleriet som både tør og vil ta mer plass. I en periode har vi galleri både i bakgården og i store lokaler mot gaten. Før vi bestemmer oss spør vår mentor og støttespiller Torgeir Mjør Grimsrud om hva vi bør velge. Ja takk begge deler, er rådet fra ham. Torgeir er en av mange ressurspersoner som har bidratt til Villvins utvikling.

Med årene er Villvinmarkedet blitt synonymt med Risør - og nå planlegges det både for tradisjon og nyskapning. I det spenningsfeltet er markedet et godt og viktig sted å møtes – et sted som både er historisk og fullt av historier.

Mye skjer raskt mot nittitallet, og det er sterk dynamikk i byen. Felleskapet i og rundt Villvin vokser, og etter hvert får vi en sterk følelse av å være med på en samfunnsutvikling. Kommunen engasjerer seg i satsing på kunstby, og Villvin er en naturlig kjerne i satsingen. Det er imponerende hvor mange gode krefter som drar i samme retning - og så mye vilje som det er her på den tiden. Vilje og mot til å satse på kunst og kunstnere som ressurs i stedsutviklingen. Rådmann Øyvind Bosvik leder planarbeidet i samarbeid med bla a Arnfinn Haugen fra Villvin og Hans Skar.

Snart står det ombygde gymnaset ferdig med gallerier, kafe og 14 atelierer finansiert via kommunaldepartementet - og Villvin-medlemmene flytter inn i store lyse verksteder i Kunstparken.

Mye profesjonaliseres og flere stillinger til formidling er inkludert i satsingen. Jeg tiltrer i en 50 % stilling øremerket formidling av kunsthåndverk.

Tre bedrifter basert på opplæring via AMO-kurs etableres. Eva, Bich, Arnfinn Strand og jeg er involvert i to av dem.

Den ettårige kunstscolen gir 20 vektall og har 20 studenter. Bich og andre Risørkunstnere engasjeres som lærere, og 90 % av studentene kommer inn på kunsthøyskoler etter Risørråret.

I forbindelse med opprettelsen av Sørlandets Kunstmuseum kjemper Risør for at et museum for kunsthåndverk skal plasseres i Risør og bli en del av museet i Kristiansand. Arkitekt Einar Myraker utvikler to m tegninger for bygget som skal knyttes til Kunstparken.

Det blir ikke noe museum for kunsthåndverk i Risør. Desto gledeligere er det da at nå har museet og Villvin allerede vært samarbeidspartnere i flere år.

I Villvin har kunstprosjekter oppstått fordi kompetanse og kunnskap bygges jevnt og trutt. Den kuraterte nordiske utstillingen GENERATION WHY, som fokuserer på utøvere født mellom

1977 og

-94 er et eksempel på det. Neste sommer samles den nordiske kunsthåndverkscenen i Risør for utstilling, seminar og marked – og for å reflektere over hvor nye generasjoner kunsthåndverkere er på vei. Prosjektet skal dele kunnskap, skape dialog og bygge nettverk på tvers av de nordiske landene.

I forbindelse med tildelingen har jeg tenkt over hva som har vært mitt bidrag til formidling i Villvin og på andre arenaer hvor jeg har vært involvert. Jeg har vært ambisiøs på vegne av faget og fokusert på hvordan vi kan bruke de ressursene vi har for å få nå frem. Prosjektutvikling og strategi må til for å nå nye mål. Jeg har villet styrke legitimiteten ved å synliggjøre kunsthåndverkerne som arbeider dedikert med hånd og ånd, kjærlighet og kompetanse. Jeg har villet få folk sammen for å bygge nettverk regionalt, nasjonalt og også nordisk. Jeg ser bare hvor viktig lunsjmøtene under markedet de siste årene har vært – de har gitt helt konkrete resultater.

Vi Villvinere er grå pantere nå, så derfor har generasjonsskifte høyeste prioritet. To engasjerte Villvinbarn er allerede med i styret - og flere unge skal inn.

Villvin ser det som et samfunnsansvar å videreføre det fantastiske som er bygget opp i Risør - både relatert til kunstnerne, men også i forhold til utvikling av landsdelen - og Kunstbyen Risør inviteres med i den prosessen.

Jeg avslutter med å si at Villvin har alltid vært på vei - og den veien fikk jeg lov til å være med på.

Takk! 😊